

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

F O G Y A S Z T Ó V É D E L M I I R O D A

Ügyszám: **Vj-183/2007/021.**

A Gazdasági Versenyhivatal a **Budapest Televízió Tömegkommunikációs Zrt.** és a **TeleMedia InteracTV Produkciós Kft.** eljárás alá vont vállalkozások ellen fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolása tilalmának feltételezhető megsértése miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban meghozta az alábbi

v é g z é s t.

A Gazdasági Versenyhivatal az eljárást megszünteti.

E végzés ellen a kézhezvételtől számított 8 napon belül a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsához címzett jogorvoslati kérelemmel lehet élni. A jogorvoslati kérelem előterjesztésének e végzés foganatosítására halasztó hatálya nincs.

I n d o k o l á s

I.

A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) Budapest Televízió Tömegkommunikációs Zrt. eljárás alá vont ügyfél ellen 2007. november 5-én versenyfelügyeleti eljárást indított, mivel észlelte, hogy az eljárás alá vont Budapest Televízió Tömegkommunikációs Zrt. a Budapest TV televíziós csatornán sugárzott interaktív televíziós játékokban, illetve egyéb műsorokban (pl.: Tele-jósdá) (a továbbiakban: interaktív televíziós műsor) az interaktív televíziós műsorba való bejutás feltételeiről (pl.: a telefonhívás díja) fogyasztó megtévesztésre alkalmas tájékoztatást tesz közzé, valamint az interaktív televíziós műsor egyes tájékoztatási elemei és azok összhatása a fogyasztói döntést tisztességtelenül befolyásolhatják.

A Budapest Televízió Tömegkommunikációs Zrt. az előzőekkel valószínűsíthetően megsértette a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló többször módosított 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) III. fejezetét.

A közérdek védelmének szükségességét a Budapest TV televíziós csatornán sugárzott műsorokban közzétett tájékoztatással elért fogyasztók valószínűsíthetően nagy száma indokolta.

A versenyfelügyeleti eljárás kiterjed a Budapest TV televíziós csatorna által a 2007. év

II. félévében sugárzott valamennyi interaktív televíziós műsor ideje alatt a fogyasztók

számára közvetlenül nyújtott és a műsorral kapcsolatos bármilyen egyéb fogyasztói tájékoztatások vizsgálatára.

A GVH 2008. január 9-én az eljárásba bevonta a TeleMedia InteracTV Produkciós Kft.-t, mivel a vizsgált magatartásoknak valószínűsíthetően a TeleMedia InteracTV Produkciós Kft. is részese volt, mivel a Budapest Televízió Tömegkommunikációs Zrt. nyilatkozata alapján ő a műsor előállítója.

II.

A Tptv. III. fejezete tartalmazza a fogyasztóvédelmi célú versenyjogi normákat.

A Tptv. 8. § (1) bekezdése alapján tilos a gazdasági versenyben a fogyasztókat megtéveszteni.

Ugyanezen szakasz (2) bekezdésének értelmében a fogyasztók megtévesztésének minősül különösen, ha az áru ára, lényeges tulajdonsága - így különösen összetétele, használata, az egészségre és a környezetre gyakorolt hatása, valamint kezelése, továbbá az áru eredete, származási helye, beszerzési forrása vagy módja - tekintetében valótlan tényt vagy valós tényt megtévesztésre alkalmas módon állítanak, az árut megtévesztésre alkalmas árjelzővel látják el, vagy az áru lényeges tulajdonságairól bármilyen más, megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adnak; elhallgatják azt, hogy az áru nem felel meg a jogszabályi előírásoknak vagy az áruval szemben támasztott szokásos követelményeknek, továbbá, hogy annak felhasználása a szokásostól lényegesen eltérő feltételek megvalósítását igényli; az áru értékesítésével, forgalmazásával összefüggő, a fogyasztó döntését befolyásoló körülményekről - így különösen a forgalmazási módról, a fizetési feltételekről, a kapcsolódó ajándékokról, az engedményekről, a nyerési esélyről - megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adnak; különösen előnyös vásárlás hamis látszatát keltik.

A Tptv. 9. §-a alapján a használt kifejezéseknek a mindennapi életben, illetőleg a szakmában elfogadott általános jelentése az irányadó annak megállapításánál, hogy a tájékoztatás a fogyasztók megtévesztésére alkalmas-e.

A Tptv. 10. §-a értelemben tilos a fogyasztó választási szabadságát indokolatlanul korlátozó üzleti módszerek alkalmazása. Ilyen módszernek minősül különösen, ha olyan körülményeket teremtenek, amelyek jelentősen megnehezítik az áru, illetve az ajánlat valós megítélését, más áruval vagy más ajánlattal történő tárgyszerű összehasonlítását.

A Tptv. 71/A. § alapján a vizsgáló a hivatalból indított versenyfelügyeleti eljárást végzéssel megszünteti, ha a vizsgálat elrendelésére okot adó, a 70. § (1) bekezdésében meghatározott körülmények nem állnak fenn, továbbá akkor, ha a vizsgálat során beszerzett bizonyítékok alapján nem állapítható meg törvénysértés, és az eljárás folytatásától sem várható eredmény.

III.

A különböző magyar televízió-csatornákon jelenleg számos ún. interaktív televíziós játék fut. A játékokat általában egy produkciós cég gyártja, a TV-csatorna és a produkciós cég között létrejött szerződés tartalma esetről esetre más. A játékok

műsorra tűzésének időszaka általában a nappali órák, valamint a késő este, illetve éjszaka.

Az interaktív televíziós játékok sajátosságai:

- általában audiofix hívással hívhatóak, vagyis a hívás díja annak hosszától függetlenül egy meghatározott összeg, amely akkor is fizetendő, ha a fogyasztó nem kerül adásba. A telefonhívás díja általában 100-300 Ft körül mozog;
- a játékba kerülés véletlenszerűen történik (visszahívással, vagy számítógépes sorsolással);
- a játékba kerülés után egy ún. kisebb nyereményért a játék feladványának megfejtése szükséges;
- a játékba kerülés után lehetőség van ún. jackpot, nagyobb összegű nyeremény megnyerésére.

A GVH tudomása szerint nem egy esetben jelent problémát az, hogy a fogyasztó – bízva a könnyű, gyorsan és egyszerűen megszerezhető nyereményben – többször tárcsázza a játék telefonszámát – akár 20-30 alkalommal is. A fogyasztói magatartást befolyásolja egyrészt a játékban elhangzó, telefonhívásra ösztönző, sürgető tájékoztatási gyakorlat, másrészt a látszatra egyszerűen megfejtendő feladvány, s mindezzel azt a hatást keltve, hogy a nyerési esély magas.

IV.

A csatornán kizárólag jóslással foglalkozó műsorok kerülnek képernyőre. Az eljárás alá vont a Tele-Jósdá és a Más utakon című interaktív televíziós műsorok felvételeit küldte meg a GVH-nak. Ezek a műsorok 2007. szeptember 9. és november 9. között élő adásban kerültek sugárzásra.

A TeleMedia InteracTV Produkciós Kft. a későbbiekben – a vizsgálók további adatszolgáltatásra történő felhívása után – megküldte a 2007. november 10-én és a 2007. december 21-én sugárzott műsorok felvételeit is.

Továbbá a vizsgáló felkérte az Országos Rádió és Televízió Testületet, hogy küldje meg a Budapest TV televíziós csatornán 2007. július 1. és 2007. szeptember 9. között sugárzott interaktív televíziós játékok felvételeit.

Ezek az interaktív műsorok a hét minden napján többször is sugárzásra kerülnek.

A műsorok műsorra tűzésének gyakorisága:

- Hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek, vasárnap: naponta négyszer
- Szombat: naponta ötször
- Páros heteken csütörtökön: naponta háromszor

A műsoridő műsoronként változik: 35-40-45-50-60-65-90 perc.

A műsorokkal kapcsolatban egyéb kommunikációs anyagok nem kerültek közzétételre, az adásról és az adásban szereplő jósokról további információ a www.telejosda.hu oldalon olvasható. Ezen az internetes oldalon ténylegesen elérhetőek a jósokról rövid ismertetőik, valamint a műsorral kapcsolatos Általános Szerződési Feltételek.

A Budapest TV a TeleMedia InteracTV Produkciós Kft.-t bízta meg az interaktív műsorok elkészítésével.

A Más utakon című műsort Gy. J., jós vezeti. A műsorba általában négy-öt betelefonáló kerül bekapcsolásra.

A Tele-jósda című műsort adásonként más-más műsorvezető vezeti. A műsorvezetők jószok. A műsorba a műsor alakulásától függően öt- hat betelefonáló kerül adásba.

A műsorokba az emelt díjas 06-91-224-777-es számon lehet bekapcsolódni. A telefonszám, ill. a hívás díja a képernyő alján kerül feltüntetésre, melynek összege 288 Ft.

A műsort vezető jós a Más utakon című adásban a műsorba való betelefonálásra hívja fel azokat a nézőket, akiknek bármilyen problémájuk van – akár egészségügyi is –, hogy arra közösen megoldást tudjanak találni. Ezután viszonylag hosszabb idő telik el, amíg az első telefonálót adásba kapcsolják. A betelefonálók döntően valamilyen testi fájdalomra (pl.: hátfájás, derékfájás, daganat, térdfájás, hasfájás, pikkelysömör) panaszkodnak. A műsorvezető ezután – sokszor csukott szemmel – koncentrálni. Kis idő után megkérdezi a betelefonálót, hogy érez-e már valamilyen különbséget, könnyebbséget. Sokszor kéri, hogy a betelefonáló százalékos mértékben is fejezze ki a pozitív irányú változást (pl.: 20, 40 %). A műsort vezető jós gyakran különböző instrukciókat ad a telefonálónak (pl.: üljön le és nyújtsa ki az egyik lábát, koncentrálni). Majd ezután ismét érdeklődik a bekövetkezett változás iránt. Pár perces beszélgetés után közli a telefonálónak, hogy amennyiben úgy érezné, hogy további ilyen távkezelésre lenne szüksége, nyugodtan hívja a képernyő alján megjelenő

06-1-877-2509-es számot tíz óra után, ill. addig is nézze tovább a műsort.

A Tele-jósda című műsorban a műsort vezető jós biztatja a nézőket arra, hogy nyugodtan telefonáljanak, bármilyen kérdésben is szeretnék megtudni, mit tartogat a jövőjük. A betelefonálók általában a meglévő párkapcsolat alakulásáról, ill. a jövőben kialakuló párkapcsolatokról, anyagi helyzet alakulásáról, munkahelyi lehetőségekről tesznek fel kérdéseket. A kérdés elhangzása után a jós eldönti, hogy milyen eszközt vegyen igénybe a válasz megadásához. Általában kártyát használ, de adott esetben akár kis köveket is felhasználhat. Majd ezután elmondja a telefonálónak, hogy kérdésére válaszként mit tudott kiolvasni a segédeszközök segítségével a jövőre vonatkozóan. Előfordul olyan adás is, amikor a képernyőn megjelenik a Folyamatos kapcsolat! felirat. Ekkor meglehetősen gyors egymásutánban kerülnek a betelefonálók adásba.

A műsorok kezdetén a műsorvezetők ismertetik a telefonszámot, amelyen a nézők be tudnak kapcsolódni az adásba.

Az adás telefonszámát a jószok többször megismétlik a műsor folyamán.

A képernyőn látható fogyasztói tájékoztatások:

- Hívjon most!
- 06-91-224-777, 240 Ft + ÁFA (48 Ft)/ hívás
- Információ: 06-1-877-2509

A műsor során folyamatosan megjelenik egy futócím:

- Hívjon most!
- További információ az adásról és az adásban szereplő jósokról a www.telejosda.hu oldalon olvasható.
- A telefonhívás nem garantálja a műsorba kapcsolást.

Ezeket a futócímben megjelenő tájékoztatásokat azonban csak a 2007. szeptembere utáni műsorokban lehet teljes körűen olvasni. A 2007. júliusi és augusztusi műsorok nem tartalmazzák az arra történő utalást, hogy a nézők további információt találhatnak a www.telejosda.hu internetes oldalon, ill., hogy a telefonhívás nem garantálja a műsorba kapcsolást.

A Tele-jósdá című műsor során az alábbi futócímek jelennek továbbá meg:

- Információ: 06-1-877-25-09
- A jóslás nem ér véget a műsorral! Az adás után is hívja kérdéseivel jósainkat a 06-90-602-502-es számon.
- Bármikor bekerülhet! A jövő mindig sürgős!
- Jóslás az adásidőn kívül is! Hívja jósainkat éjjel- nappal bármikor a 06-90- 602-502-es számon (240 Ft + ÁFA (48Ft)/ perc)!
- Hívjon most!

V.

1. A GVH a vizsgálat során az eljárás alá vont Budapest Televízió Tömegkommunikációs Zrt. magatartásával kapcsolatban az alábbiakat tárta fel:

Az eljárás alá vont műsorszolgáltató vállalkozás magatartása tekintetében különbség mutatkozik a tekintetben, hogy a vizsgált időszakon belül – 2007. II. félév –

- a. 2007. július-augusztus vagy
- b. 2007. szeptember-december hónapban

kerül sugárzásra az adott interaktív televíziós műsor.

Megállapítható, hogy 2007 szeptemberétől kezdődően a műsorszolgáltató televíziós csatorna a korábbi, az interaktív televíziós játékok során megjelenő fogyasztói tájékoztatások vizsgálata tárgyában lefolytatott eljárások tapasztalatai, illetve a kötelezettségvállalásokat tartalmazó eljárást megszüntető végzések alapján csak olyan műsort sugároz, ami a műsorkészítők által vállalt feltételeket teljesíti, továbbá tájékoztatást tesz közzé a műsorról a www.telejosda.hu honlapján.

A 2007 júliusában és augusztusában futó műsorok esetében a fentiek nem kerültek megjelenítésre.

A vizsgálat eredményei alapján megállapítható, hogy a vizsgálat elrendelésére okot adó, a Tpv. 70. §-ának (1) bekezdésében megállapított körülmények a vizsgált,

- a. 2007 júliusában és augusztusában tanúsított magatartással összefüggésben nem állnak fenn teljes körűen, hiszen a verseny védelméhez fűződő közérdek nem indokolja a GVH piaci folyamatokba való beavatkozását, tekintettel a kifogásolt magatartás viszonylag rövid időtartamára;

- b. 2007 szeptemberétől tanúsított magatartással összefüggésben nem állnak fenn, hiszen a verseny védelméhez fűződő közérdek nem indokolja a GVH piaci folyamatokba való beavatkozását tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont vállalkozás önként teljesítette a korábbi eljárásokban megjelenő, a műsorszolgáltatók által vállalt kötelezettségeket az adott jósműsorokra vonatkoztatva.

2. A GVH a vizsgálat során az eljárás alá vont TeleMedia InteracTv Produkciós Kft. magatartásával kapcsolatban az alábbiakat tárta fel:

Az eljárás alá vont műsorkészítő vállalkozás magatartása tekintetében különbség mutatkozik a tekintetben, hogy a vizsgált időszakon belül – 2007. II. félév –

- a. 2007. július-augusztus vagy
- b. 2007. szeptember-december hónapban

kerül gyártásra az adott interaktív televíziós műsor.

A TeleMedia InteracTv Produkciós Kft. műsorkészítő a korábbi, Vj-14/2007. és Vj-16/2007. számú versenyfelügyeleti eljárásokban hozott végzés alapján 2007. szeptember 1-jétől vállalta, hogy

- a nézőket tájékoztatja arról, hogy a kérdésre adandó válasz ismerete és az emeltdíjas betelefonálás nem feltétlen eredményez nyerést oly módon, hogy a képernyőn minden nehézség nélkül olvasható futószövegben, illetve a játékszabályban megjelenik: „a telefonhívás nem garantálja a műsorba kapcsolást”;
- a hívásonként fizetendő audiofix hívás díja a fogyasztók által minden nehézség nélkül olvasható betűnagysággal, folyamatosan jelenik meg a képernyőn, oly módon, hogy a betű mérete legalább 15 pixel lesz;
- az adás során illetve a telefonban elhangzott tájékoztatás nem ad olyan információt, amely arról biztosítja a nézőt, hogy újrahívás esetén biztosan adásba kerül;
- a műsor során nem hangzik el olyan, vagy azzal egyenértékű állítás, hogy senki sem hívja a műsor telefonszámát;
- amennyiben több módszer, szabály is létezik a telefonálók bekapcsolására, úgy az adott játéknál éppen érvényes szabályról a műsorvezető, vagy egy grafikai elem folyamatosan, jól érzékelhetően tájékoztatja a nézőket;
- a műsor során külön szerepelteti az alap és a bónusz nyeremény összegét.

Megállapítható, hogy 2007 szeptemberétől kezdődően a műsorkészítő teljesítette a Vj-14/2007., a Vj-16/2007. számú eljárásokban vállalt kötelezettségeket.

A 2007 júliusában és augusztusában futó műsorok esetében a fentiek nem kerültek megjelenítésre.

A vizsgálat eredményei alapján megállapítható, hogy a vizsgálat elrendelésére okot adó, a Tptv. 70. §-ának (1) bekezdésében megállapított körülmények a vizsgált,

- a. 2007 júliusában és augusztusában tanúsított magatartással összefüggésben nem állnak fenn teljes körűen, hiszen a verseny védelméhez fűződő közérdek nem indokolja a GVH piaci folyamatokba való beavatkozását, tekintettel a kifogásolt magatartás viszonylag rövid időtartamára;

- b. 2007 szeptemberétől tanúsított magatartással összefüggésben nem állnak fenn, hiszen a verseny védelméhez fűződő közérdek nem indokolja a GVH piaci folyamatokba való beavatkozását tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont vállalkozás az a produkciós vállalkozás, amely a korábbi eljárásokban vállalta a meghatározott kötelezettségeket, és azokat 2007 szeptemberétől teljesíti. Ennek ellenére a GVH részéről alapos volt a versenyfelügyeleti eljárásba ügyfélkénti bevonása tekintettel arra, hogy az eljárásba való bevonás időpontjában a vizsgálók számára nem volt ismeretes, hogy az eljárás alá vont vállalkozás a Vj-14/2007. és a Vj-16/2007. számú versenyfelügyeleti eljárásokban meghatározott kötelezettségvállalást teljesítette-e vagy sem.

A fentiekre tekintettel a GVH a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

A jogorvoslati jogosultság a Tpvt. 71/A. §-án alapul. A jogorvoslati kérelem előterjesztése illetékmentes.

A GVH hatáskörét a Tpvt. 45. §-a, illetékességét a Tpvt. 46. §-a szabályozza, mely rendelkezések értelmében a GVH kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, mely nem tartozik bíróság (Tpvt. 86. §) hatáskörébe, illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.

Budapest, 2008. április 8.